

Byggbeskrivningarna är framtagna av Svenskt Trä i samarbete med bygg- och trävaruhandeln.

Alla byggbeskrivningar finns på www.byggbeskrivningar.se. Där får du hjälp att måttanpassa utvändiga byggprojekt och att skriva ut materialspecifikationer, arbetsritningar och underlag för bygglovsansökan. Dimensioneringsprogrammet hjälper dig att beräkna rätt dimension för till exempel takbalkar,nockbalkar, pelare eller bjälklag i konstruktionsvirke eller limträ.

När du väljer att bygga med trä, väljer du ett naturligt och förnybart material.

www.byggbeskrivningar.se

ALLMÄNT

Bra att veta om impregnerat trä*	Måla inomhus
Bra att veta om limträ*	Måla utomhus
Bra att veta om trä*	Nymålning av utvärdigt trä
Bra att veta om träskivor	Skruv- och spikguide*
Bygglov och anmälan*	Snickerskola

UTVÄNDIGT

Altan*	Garage	Tak över uterum*
Bockar	Grindar*	Tilläggsisolering av fasad
Boden*	Gästboden*	Trappor*
Bryggor	Jakttorn	Trädgårdsboden
Carport*	Lekstuga	Trädgårdskompost
Cykelförädd	Lusthus	Trädgårdsmöbler
Enkelboden*	Relaxboden*	Trädäck på mark*
Enkelstugan*	Skateboardramper	Utedass
Förstuvist*	Staket och plank*	Utvändiga träpaneler

INVÄNDIGT

Bastu*	Montera lister och profiler
Invändiga träpaneler	Snickra med limfog
Lägga trågväl	

RENOVERING

Bygga innervägg	Takpåbyggnad
Byta fönster*	Tillbyggnad
Montera dörr	

* Byggbeskrivningen finns som broschyr hos din närmaste bygg- och trävaruhandlare. Övriga byggbeskrivningar finns på www.byggbeskrivningar.se.

Innehållet i byggbeskrivningen bygger på information som tillhandahållits av olika experter och materialleverantörer. Föreningen Sveriges Skogsindustrier tar inte något ansvar för skada som må orsakas på grund av innehållet i byggbeskrivningen. Rättigheterna till innehållet i denna byggbeskrivning tillkommer föreningen Sveriges Skogsindustrier. Innehållet skyddas enligt upphovsrättslagen. Misbruk beivras. Kopiering av innehållet är förbjudet. © Föreningen Sveriges Skogsindustrier, 2015.

Svenskt Trä verkar för kunskapspridning, inspiration och utveckling som rör trä, träprodukter och träbyggnade. Bakom Svenskt Trä står svensk sågverksindustri.

SVENSKT TRÄ™

I samarbete med

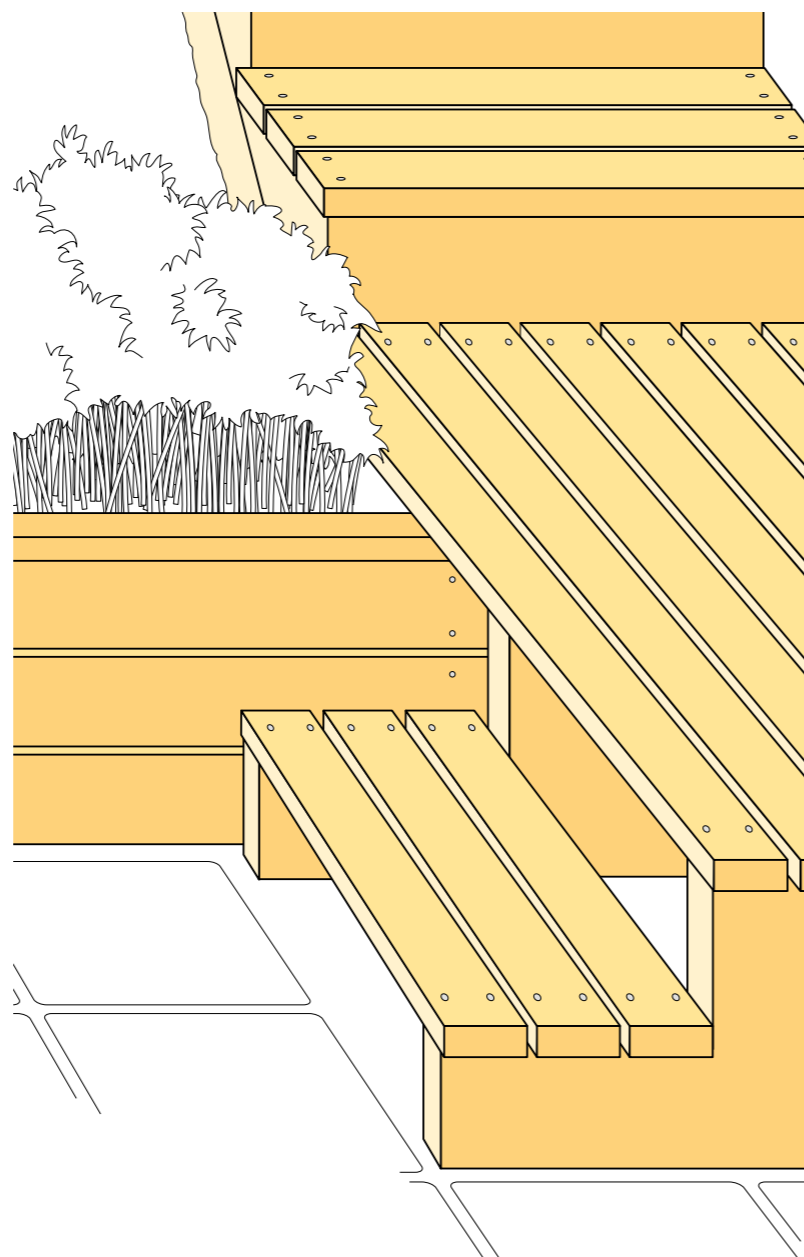
Box 55525
102 04 Stockholm
Tel: 08-762 72 60
Fax: 08-762 79 90
info@svenskttra.se
svenskttra.se

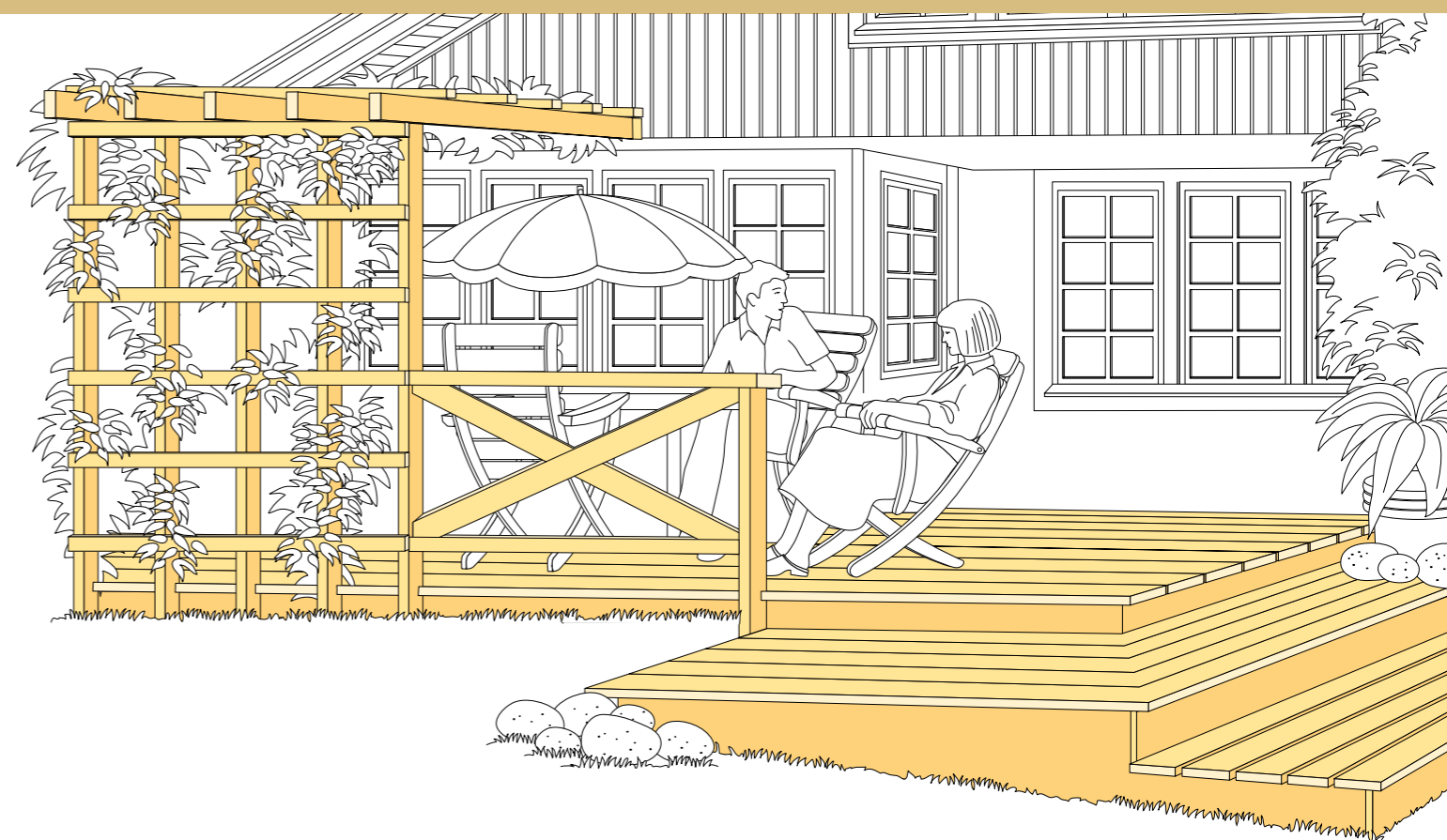
SVENSKT TRÄ™

www.byggbeskrivningar.se

Bra att veta om impregnerat trä

Bra att veta om impregnerat trä

1 Träskyddsmedel

Impregnerade trävaror som är NTR-klassade (Nordiska Träskyddsrådet) och säljs i bygg- och trävaruhandeln är industriellt impregnerade med vattenbaserade kopparmedel. Kopparsalt-erna, vilka fixeras till träets celler, ger den karakteristiska gröna färgen.

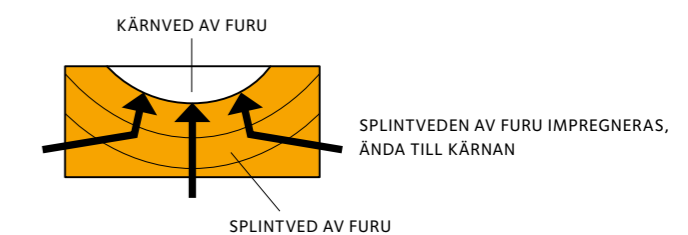
Oljelösliga medel består av ett eller flera aktiva ämnen som lösts i lacknafta. Medlen används uteslutande för industriell impregnering av snickerier.

2 Egenskaper

Vid industriell impregnering ökas träets motståndskraft mot träförstörande organismer. Om rätt impregnerat virke används på rätt plats kan man förvänta att träet behåller sin funktion i 20 år eller mer.

Virke som impregnerats med vattenbaserade träskyddsmedel, "det gröna virket", har praktiskt taget samma egenskaper vad gäller fuktrörelser och sprickbildning som obehandlat virke. Vattenbaserad impregnering ger upphov till viss fiberresning och temporär dimensionsförändring hos det impregnerade träet. För att trä i utsatta situationer ska klara krav på både biologisk beständighet och kvalitet måste hela splintveden av furu impregneras, ända till kärnan.

Väljer man NTR-impregnerat virke av furu garanteras inträngning till kärnan i träskyddsklasserna NTR/M, NTR/A och NTR/AB, vilket ger absolut längsta hållbarhet och livslängd.

3 Ytbehandling och underhåll

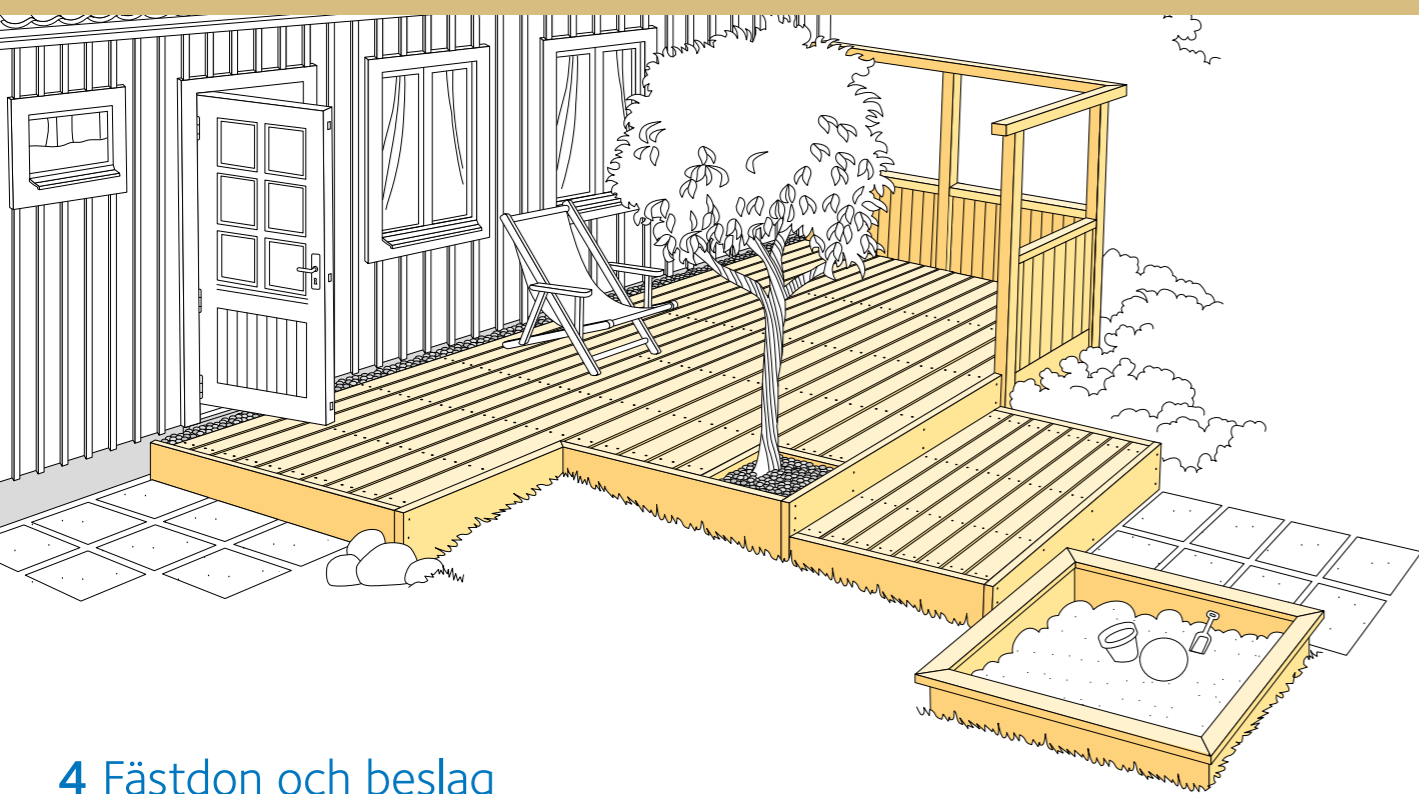
Virke impregnerat med vattenbaserade träskyddsmedel kan ytbehandlas (målas, laseras och så vidare) på samma sätt som oimpregnerat trä om det är ordentligt torrt. Måla inte på trä som har en fuktkvot högre än 16 %. Det behöver normalt inte underhållas, om inte särskilda estetiska krav kräver detta.

Trädgårdsmöbler, lekredskap, altangolv och liknande konstruktioner kan vid behov behandlas med träolja för att reducera fuktrörelse och sprickbildning. Är virket missfärgat, av till exempel smuts och sot eller mikrobiell påväxt, bör det först tvättas med trä rengöringsmedel.

Färgen på målat eller laserat impregnerat trä kräver ungefär samma underhåll som färg på motsvarande vanligt trä.

Läs mer i byggbeskrivningarna *Nymålning* och *Måla utomhus*.

Bra att veta om impregnerat trä

4 Fästdon och beslag

Det är väsentligt att fästdon och andra detaljer av metall som står i kontakt med det impregnerade träet har sådan korrosionshärdighet att varaktigheten blir lika lång som för det impregnerade träet.

Med tanke på att impregnerat trä används i fuktutsatta konstruktioner rekommenderas rostfritt stål, varmforzinkat stål eller material med likvärdig korrosionshärdighet.

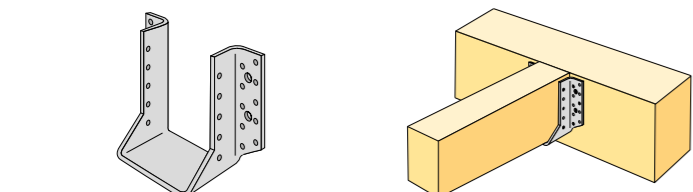
Läs mer i byggbeskrivning *Skruv- och spikguide*.

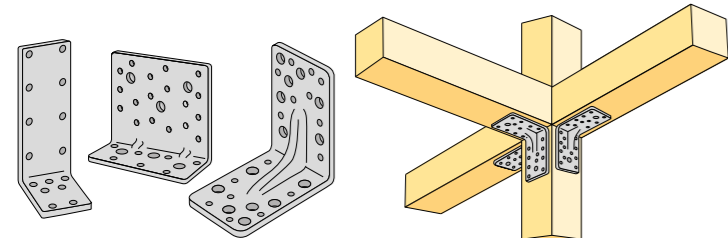
Rostfri trädspik

Trall- och panelskruv

Balksko

Vinkelbeslag

5 Undvik bearbetning

För att uppnå maximal varaktighet hos virket ska man undvika bearbetning och klyvning. Man riskerar annars att blottlägga kärnveden i furu som, trots viss naturlig beständighet mot träförstörande organismer, inte har samma skydd som den impregnerade splintveden i furu.

För konstruktioner i mark eller vatten bör man tänka på att alltid vända obearbetade ytor nedåt och bearbetade uppåt. Det obearbetade ändträet har nämligen det bästa skyddet.

Där det är oundvikligt med kapning och viss bearbetning, bör man efterbehandla dessa ytor med ett träskyddsmedel, behörighetsklass 3, avsett för ytbehandling.

6 Spill

Avfall och spill från impregnerat trä ska hanteras enligt anvisningar från kommunens miljökontor.

7 Vid val av träskyddsklass

För att kunna välja rätt träskyddsklass för virket måste man beakta:

- konstruktionens användning och utformning och därmed förknippad risk för angrepp av träförstörande organismer, till exempel rötsvampar och insekter
- önskad livslängd
- de ekonomiska och personsäkerhetsmässiga följderna av ett eventuellt angrepp av träförstörande organismer.

Utan lång livslängd på träkonstruktionen är det svårt att uppfylla kraven på minsta miljöpåverkan. Tänk därför på att inte bygga för nuet utan för framtiden.

8 Träskyddsklasser

Klassning enligt svensk standard SS-EN 351-1 och NTR Dokument nr 1:2013 beskriver fyra träskyddsklasser impregnerat trä av furu och NTR Dokument nr 1:2013 Del 2 beskriver två träskyddsklasser impregnerat trä av gran.

Svenskt NTR-klassat virke är dimensionsbundet. Detta innebär att de grova dimensionerna, 45 x 145 mm och grövre, vilka används i bärande konstruktioner och ofta i markkontakt, alltid impregneras i träskyddsklass NTR/A. Tunnare dimensioner impregneras normalt i träskyddsklass NTR/AB.

Företag som producerar impregnerat trä enligt NTR-standard står under kontroll av SP, Sveriges Tekniska Forskningsinstitut. Impregnerat virke enligt NTR märks paketvis med nedanstående kvalitetsmärken. För sågat och hyvlat NTR-virke gäller även styckvis märkning med antingen NTR-märken eller motsvarande färgmärkning. Blå färgkod gäller för NTR/M, vit färgkod för NTR/A, gul färgkod för NTR/AB, röd färgkod för NTR/B och orange färgkod för NTR/Gran.

Impregnerat trä – träskyddsklasser, användningsområden och märkning

Träskyddsklass och märkning				
NTR M	NTR A	NTR AB	NTR B	NTR Gran
Färgkod: blå	Färgkod: vit	Färgkod: gul	Färgkod: röd	Färgkod: orange
NTR/M Trä av furu i havsvatten (salthalt 0,5 - 3,0 procent).	NTR/A Trä av furu i kontakt med mark eller sötvatten samt konstruktioner ovan mark där personsäkerheten kräver att det inte försvagas eller som kan vara svåra att inspektera eller byta ut.	NTR/AB Trä av furu ovan mark.	NTR/B Trä av furu ovan mark, färdiga utvärdiga snickerier.	NTR/Gran Trä av gran till utvärdig beklädnad.
Användningsområde				
Konstruktioner i havsvatten (salthalt 0,5 - 3,0 procent) där trä kan angripas av skeppsmask eller borgråsguggor samt konstruktioner som utsätts för extrema påkänningar. Exempel: Bryggor, pålar och andra träkonstruktioner i havsvatten.	Konstruktioner i permanent kontakt med mark, sötvatten eller bräckt vatten samt konstruktioner ovan mark där personsäkerheten kräver att de inte försvagas eller som kan vara svåra att inspektera eller byta ut. Ger skydd mot träförstörande svampar och insekter. Exempel: Stolpar, stängselstolpar, broar, trädgårdstimmer, utvärdiga trappor, balkonger, tralläkt direkt på mark, sötvattensanläggningar (bryggor med mera), sylvlar, regelkonstruktion under tralläkt, lekplatsutrustning och motionsredskap.	Virke som är utsatt för väder och vind eller kondens men som inte är i kontakt med mark eller vatten och där utbyte av skadade delar eller personsäkerheten inte är av avgörande betydelse. Ger skydd mot träförstörande svampar och insekter. Exempel: Staket och plank, spaljeer och pergolor, utvärdiga panelbrädor, vindskivor och vattbrädor, takläkt och tralläkt ovan mark.	Trä i konstruktioner där risk för angrepp av vedförstörande svampar föreligger, dock inte i kontakt med mark eller stadigt varande i vatten. Ger skydd mot träförstörande svampar. Används inom snickeriindustri. Exempel: Utvärdiga snickerier såsom fönster och ytterdörrar och liknande färdigbearbetade snickeriprodukter.	Trä av gran till utvärdig beklädnad. Exempel: Utvärdiga panelbrädor, vindskivor, vattbrädor, ströläkt, bärläkt och spikläkt.
Inträngning				

9 Beställning

Vad bör du tänka på innan du besöker din bygg- och trävaruhandlare?

- Börja med att göra en enkel skiss över den tänkta byggnationen. Beräkna mått och storlek för att kunna avgöra virkesåtgång. Rådgör med personalen om användningsområde, kvalitet och dimensioner etcetera.
- Se till att du får svenskt kvalitetsimpregnerat NTR-virke.
- För fler idéer till ditt utomhusbygge se www.byggbeskrivningar.se eller www.bygggaute.se.

10 Vill du veta mer?

Vill du veta mer om träskydd och impregnerat trä, kontakta:

Svenska Träskyddsföreningen
Box 22307
104 22 Stockholm
Tel: 08-791 23 60
Fax: 08-508 938 93
info@traskydd.com
traskydd.com
bygggaute.nu

11 Exempel på användningsområden för olika träskyddsklasser

Välj rätt träskyddsklass

Träskyddsklass	NTR M	NTR A	NTR AB	NTR B	NTR Gam
Träskyddsklass och märkning					
Färgkod: blå	☒	☐	☐	☐	☐
Färgkod: vitt	☐	☐	☐	☐	☐
Färgkod: gul	☐	☐	☐	☐	☐
Färgkod: rött	☐	☐	☐	☐	☐
Färgkod: orange	☐	☐	☐	☐	☐
Markering av träskyddsklass på bilden	☒	☐	☐	☐	☐
Användningsområde	☒	☐	☐	☐	☐
Saltvattenanläggningar (salthalt 0,5 - 3,0 procent)	☒	☐	☐	☐	☐
Bryggor, hamnar, i havsvatten	☒	☐	☐	☐	☐
Bryggor och broar i sötvatten	☐	☐	☐	☐	☐
Stöpar till grindar, staket och plank	☐	☐	☐	☐	☐
Utvändig trappor	☐	☐	☐	☐	☐
Lekstutrustning	☐	☐	☐	☐	☐
Trädgårdstrimmer och trädgårdskompost	☐	☐	☐	☐	☐
Regelkonstruktioner under träläkt	☐	☐	☐	☐	☐
Saker och plank	☐	☐	☐	☐	☐
Utvändig panelvärdar	☐	☐	☒	☐	☐
Vindskivor och vättbrädor	☐	☐	☒	☐	☐
Srö- och bårätk, spjälkä	☐	☐	☒	☐	☐
Blomlådor, spjåler och pergolar	☐	☐	☒	☐	☐
Träläkt ovan mark	☐	☐	☐	☐	☒
Trädgårdsmöbler	☐	☐	☒	☐	☐
Färdiga utvändiga snickerier till exempel fönster och ytterdörrar	☐	☐	☐	☒	☐